

TC BAŐBAKANLIK
DEVLET PLANLAMA TEŐKİLATI MÜSTEŐARLIĐI

ARACILIK MALİYETLERİNE
MAKRO BİR BAKIŐ

Aracılık Maliyetlerinin Azaltılması alıŐtayı
3 Mayıs 2003
Abant

SUNUŐ PLANI

MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER

KAMUNUN MALİ SEKTÖRDEKİ BASKINLIĞI

ARACILIK MALİYETİNİN FAİZ VE VERİMLİLİK
ÜZERİNE ETKİSİ (TEORİK ÇERÇEVE)

BANKACILIK SİSTEMİ – REEL SEKTÖR İLİŞKİSİ

BANKACILIK SİSTEMİNDE VERĐİ
MEVZUATINDAN KAYNAKLANAN MALİYETLER

SONUÇ

MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER

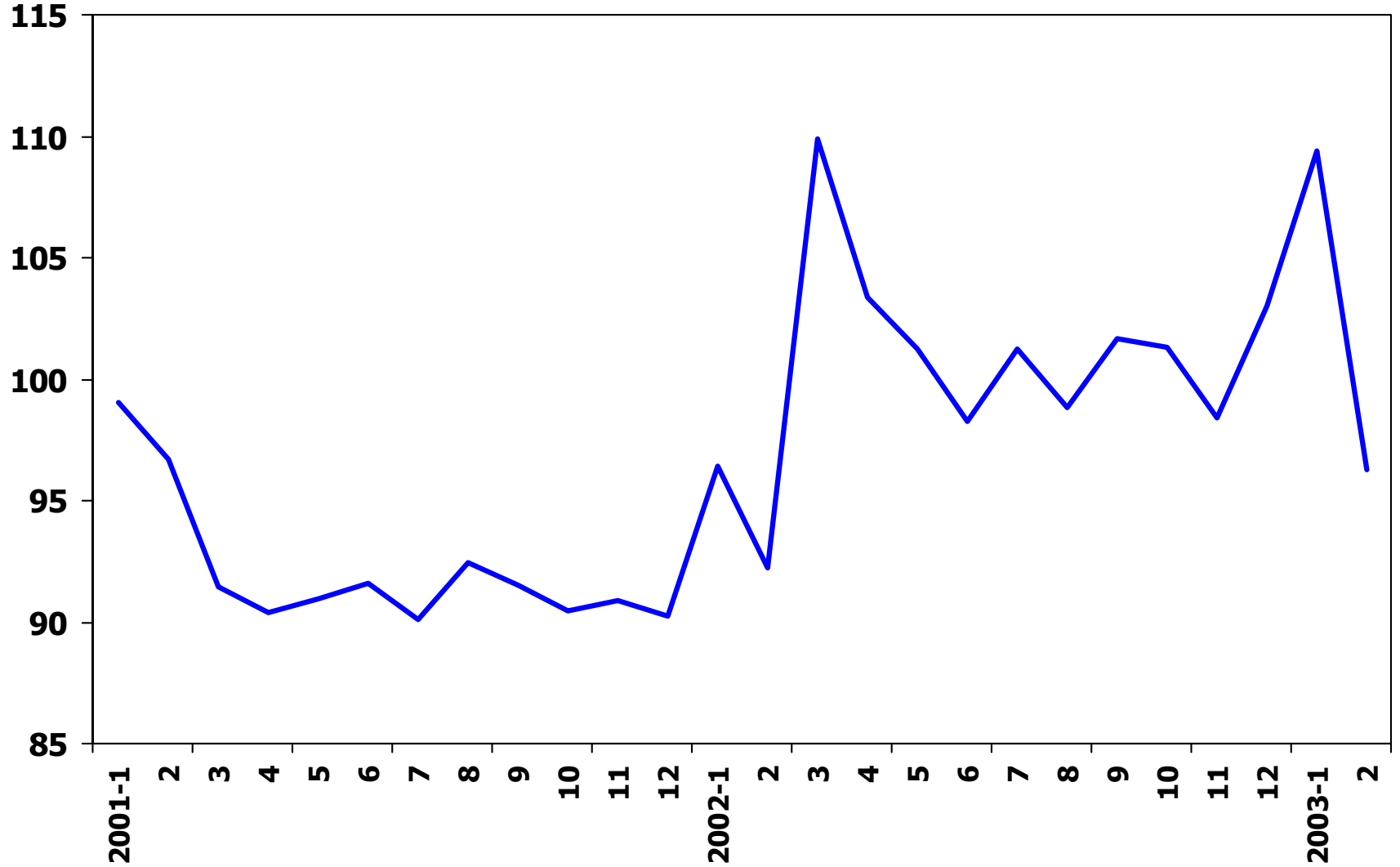
Makroekonomik Göstergeler

	Dönem	2001	2002	2003
GSMH Büyüme Hızı	4.Çeyrek	-12.3	11.5	
	Yıllık	-9.5	7.8	
İmalat Sanayi Üretim Endeksi (1997=100) (% Değişme)	Şubat	-4.9	-4.9	5.0
	Oc.- Şub.	1.0	-3.6	10.9
İmalat Sanayi Kapasite Kul. Oranı (%)	Mart	70.7	75.3	78.1
	Oc.- Mart	70.7	73.4	74.9
Dayanıklı Tüketim Malları Satışları (1996 Haziran Ayı Fiyatlarıyla % Değ.)	Şubat	-18.3	4.0	30.7
	Oc.- Şub	-6.3	8.6	35.6
Trafığe Kaydedilen Araç Sayısı (Adet)	Şubat	14,012	5,921	8,251
	Oc.- Şub.	31,125	12,118	22,960
Konut İnşaatı (1000 m2, Yapı Ruhsat. Göre)	Oc.-Aralık	57,440	34,467	

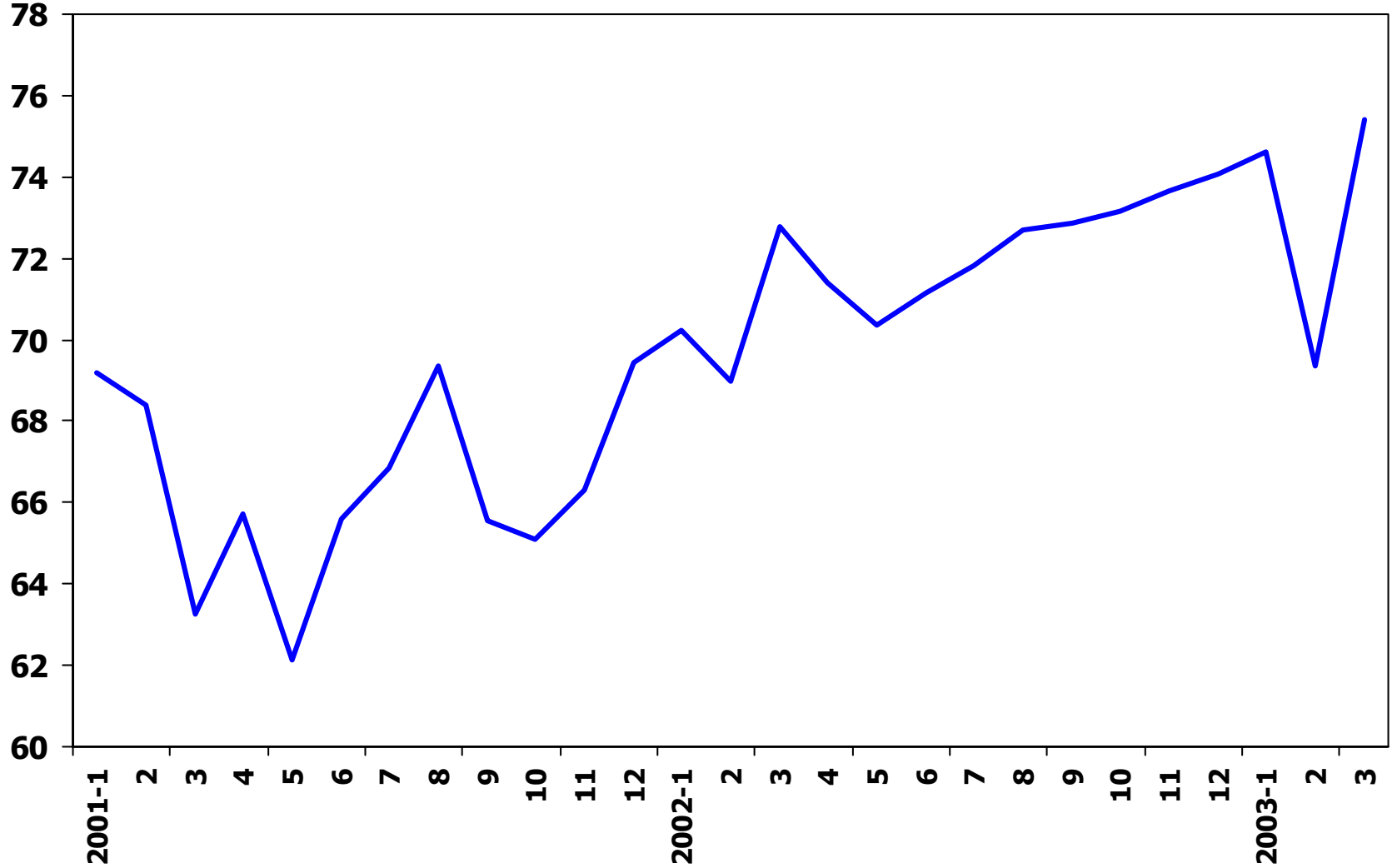
	Dönem	2001	2002	2003
Toptan Eşya Fiyatları Endeksi (Genel) (% Değişme)	Mart	10.1	1.9	3.2
	Oc.- Mart	15.6	8.8	12.4
	12 Aylık	35.1	77.5	35.2
İmalat Sanayi Fiyatları Endeksi (Özel) (% Değişme)	Mart	10.8	1.3	1.6
	Oc.- Mart	15.5	4.2	6.8
	12 Aylık	38.2	75.5	30.9
Tüketici Fiyatları Endeksi (Genel) (% Değişme)	Mart	6.1	1.2	3.1
	Oc.- Mart	10.7	8.4	8.2
	12 Aylık	37.5	65.1	29.4

Sanayi Üretim Endeksi

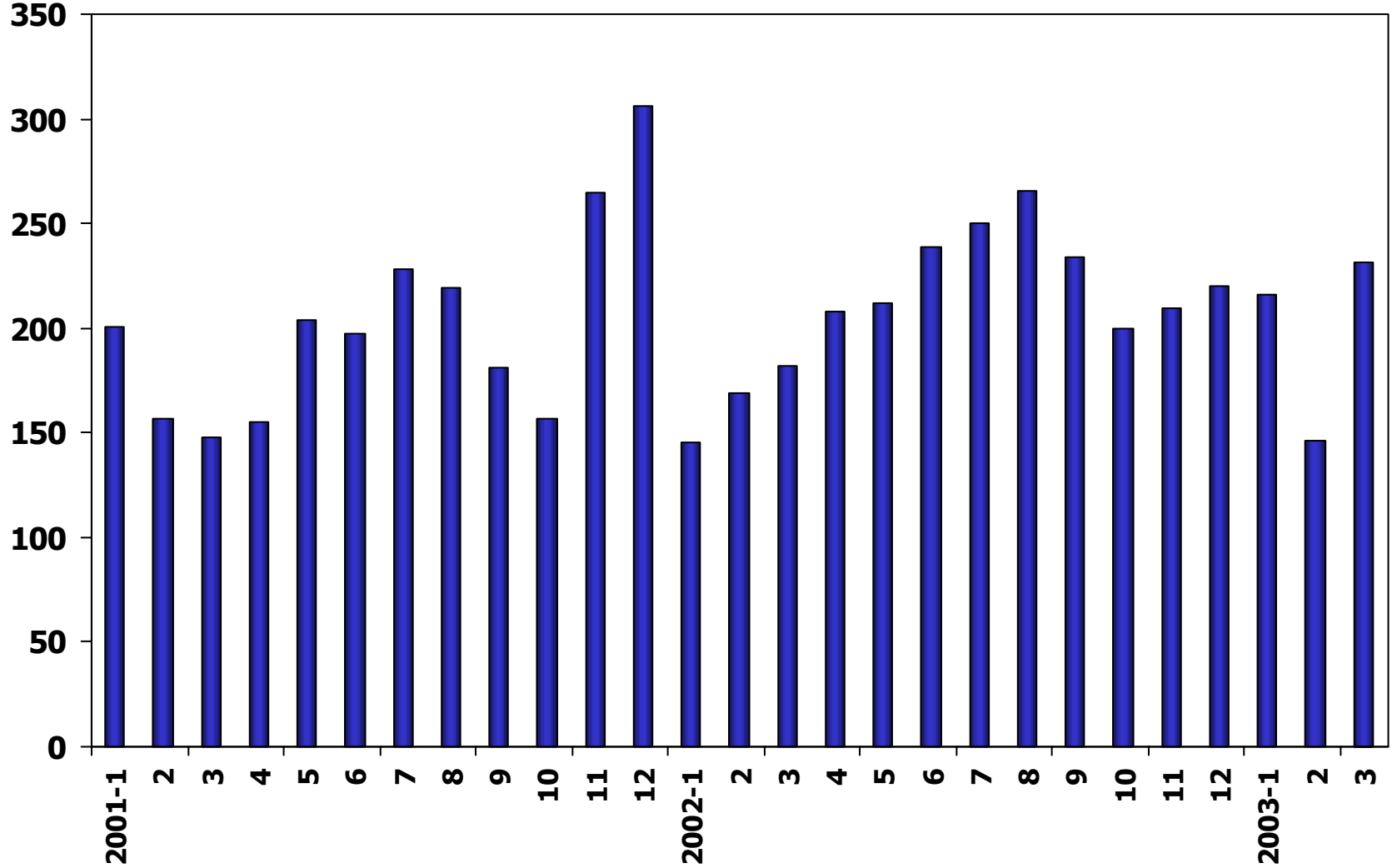
(Mevsimsel Düzeltilmiş)

Özel Kesim Kapasite Kullanım Oranı (Mevsimsel Düzeltilmiş)

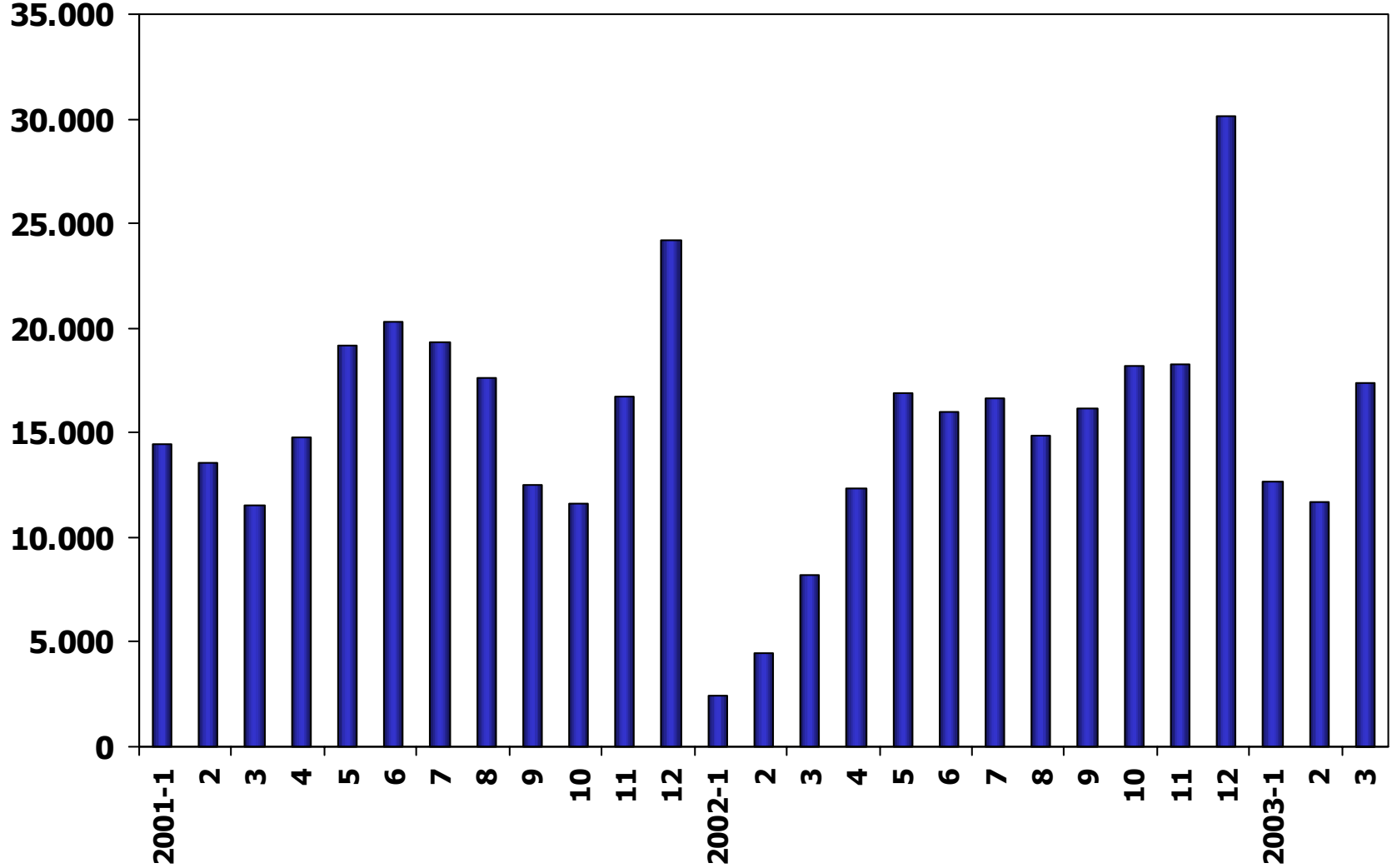

Beyaz Eşya-İç Satış (Bin Adet)

Toplam Otomotiv Araç Satışları(Adet)

İhracat (Ocak-Şubat, Milyon Dolar)

	2002	2003	Yüzde Değişme
Toplam (Bavul Tic. Hariç)	4.993	6.047	21,1
Tarım ve Ormancılık	350	381	9,0
Balıkçılık	5	9	71,6
Madencilik	47	47	0,4
İmalat Sanayi	4.583	5.596	22,1

İthalat (Ocak-Şubat, Milyon Dolar)

	2002	2003	Yüzde Değişme
Toplam	6.387	8.134	27,3
Tüketim	513	793	54,4
Yatırım	832	967	16,2
Aramalı	5.003	6.318	26,3
- Petrol Dışı	4.436	5.492	23,8
- Petrol	567	826	45,8
Toplam (Petrol Dışı)	5.820	7.308	25,6

Cari İşlemler Dengesi

(Ocak-Şubat, Milyon Dolar)

	2001	2002	Yüzde Değişme
I. Dış Ticaret Dengesi	-456	-1.264	177,2
II. Hizmetler Dengesi(Net)	442	644	45,7
1.Taşımacılık	142	130	-8,5
2.Turizm	253	239	-5,5
3.İnşaat Hizmetleri	118	130	10,2
4.Finansal Hizmetler	-81	-11	-86,4
5.Diğer Ticari Hizmetler	-26	140	...
6.Resmi Hizmetler	-64	-65	1,6
7.Diğer Hizmetler	100	104	4,0
III. Yatırım Geliri Dengesi	-896	-1.048	17,0
IV. Cari Transferler	624	490	-21,5
Cari İşlemler Dengesi	-286	-1.178	311,9

Cari İşlemler Dengesi

(Yıllık, Milyon Dolar)

	2002	2003 Tahmin
İhracat(f.o.b.)	35.082	39.350
İthalat(c.i.f.)	50.832	57.097
Dış Ticaret Dengesi	-8.635	-9.863
Turizm Gelirleri	8.481	8.575
İşçi Gelirleri	1.936	2.277
Cari İşlemler Dengesi	-1.782	-3.489
Cari İşlemler Dengesi /GSMH (Yüzde)	-1,0	-1,7

Sermaye Hareketleri Dengesi

(Ocak-Şubat, Milyon Dolar)

	2002	2003
Sermaye ve Finans Hesapları	1.075	3.390
1. Doğrudan Yatırımlar (net)	22	2
-Yurtdışında	-28	-57
-Yurtiçinde	50	59
2. Portföy Yatırımları (net)	-39	802
-Borç Senetleri	617	736
3. Diğer Yatırımlar (net)	2.970	2.989
4. Rezerv Varlıklar	-1.878	-403

Sermaye Hareketleri Dengesi

(Yıllık, Milyon Dolar)

	2002	2003(T)
Sermaye Hareketleri(Rezerv Hariç)	1.992	4.250
1. Doğrudan Yatırımlar (net)	410	1.150
-Yurtdışında	-175	-112
-Yurtiçinde	585	1.262
2. Portföy Yatırımları (net)	-694	-482
3. Uzun Vadeli Serm. Girişleri (net)	2.646	2.155
-Sağlanan Krediler	15.474	15.601
-Kredi Geri Ödemeleri	-13.444	-14.046
-Mevduat (KMDTH)	616	600
4. Kısa Vadeli Serm. Girişleri (net)	-370	1.427

	Dönem	2001	2002	2003
Dolar Kuru (TL/\$)	Nisan	1,197,436	1,313,528	1,623,708
	Oc.-Nis.	892,584	1,345,300	1,639,106
Euro Kuru (TL/EUR)	Nisan	1,068,714	1,162,309	1,760,565
	Oc.-Nis.	814,100	1,182,198	1,762,700
Reel Kur End. (1982=100) (0.75\$+0.25EUR) (% Değ.)	Mart	-19.5	27.9	2.9
	Oc.-Mart	-8.5	10.8	2.6
Toplam İhracat (Milyon \$)	Oc.-Şub.(DIE)	4,752	4,993	6,047
	Oc.-Nis.(TIM)	9,818	10,370	13,965
İmalat San. Ür. İhracatı (Milyon \$)	Oc.-Şub.	4,346	4,583	5,596
Toplam İthalat (Milyon \$)	Oc.-Şub.	7,666	6,387	8,134

	Dönem	2001	2002	2003
Konsolide Bütçe Gelirleri (Trilyon TL.)	Oc.-Mart	10,561	15,028	20,364
Konsolide Bütçe Vergi Gelirleri (Trilyon TL.)	Oc.-Mart	7,067	11,696	16,711
Konsolide Bütçe Harcamaları (Trilyon TL.)	Oc.-Mart	10,651	27,663	31,253
Konsolide Bütçe Dengesi (Trilyon TL.)	Oc.-Mart	-90	-12,636	-10,889
Konsolide Bütçe Faiz Dışı Dengesi (Trilyon TL.)	Oc.-Mart	4,719	3,904	4,898

	Dönem	2001	2002	2003
Emisyon Hacmi (Katrilyon TL.)	Nisan	3.6	5.8	8.4
M2 (Katrilyon TL.)	Mart	38.3	50.1	63.4
M2Y (Katrilyon TL)	Mart	71.5	103.3	132.9
Net Kredi Hacmi (Katrilyon TL.)	Mart	30.1	33.4	50.0
Merkez Bankası Uluslararası Rezervleri (Altın Hariç, Milyar \$)	Nisan	18.0	21.9	26.6
D.İ.B.S. Faiz Oranı (Ağırlıklı, Stopajsız, Yıllık Bileşik %)	Nisan	130.4	60.6	57.0
D.İ.B.S. Vade Yapısı (Gün)	Nisan	165	283	253
İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Endeksi (1986 Ocak=1)	Nisan	12,367	11,442	11,341

KAMUNUN MALİ SEKTÖRDEKİ BASKINLIĞI

- ✓ Bankacılık sektörünün ekonomideki tasarrufların toplanarak reel yatırımlara aktarılmasında, sermaye birikiminin oluşmasında ve dolayısıyla iktisadi büyümede önemli bir rolü bulunmaktadır.

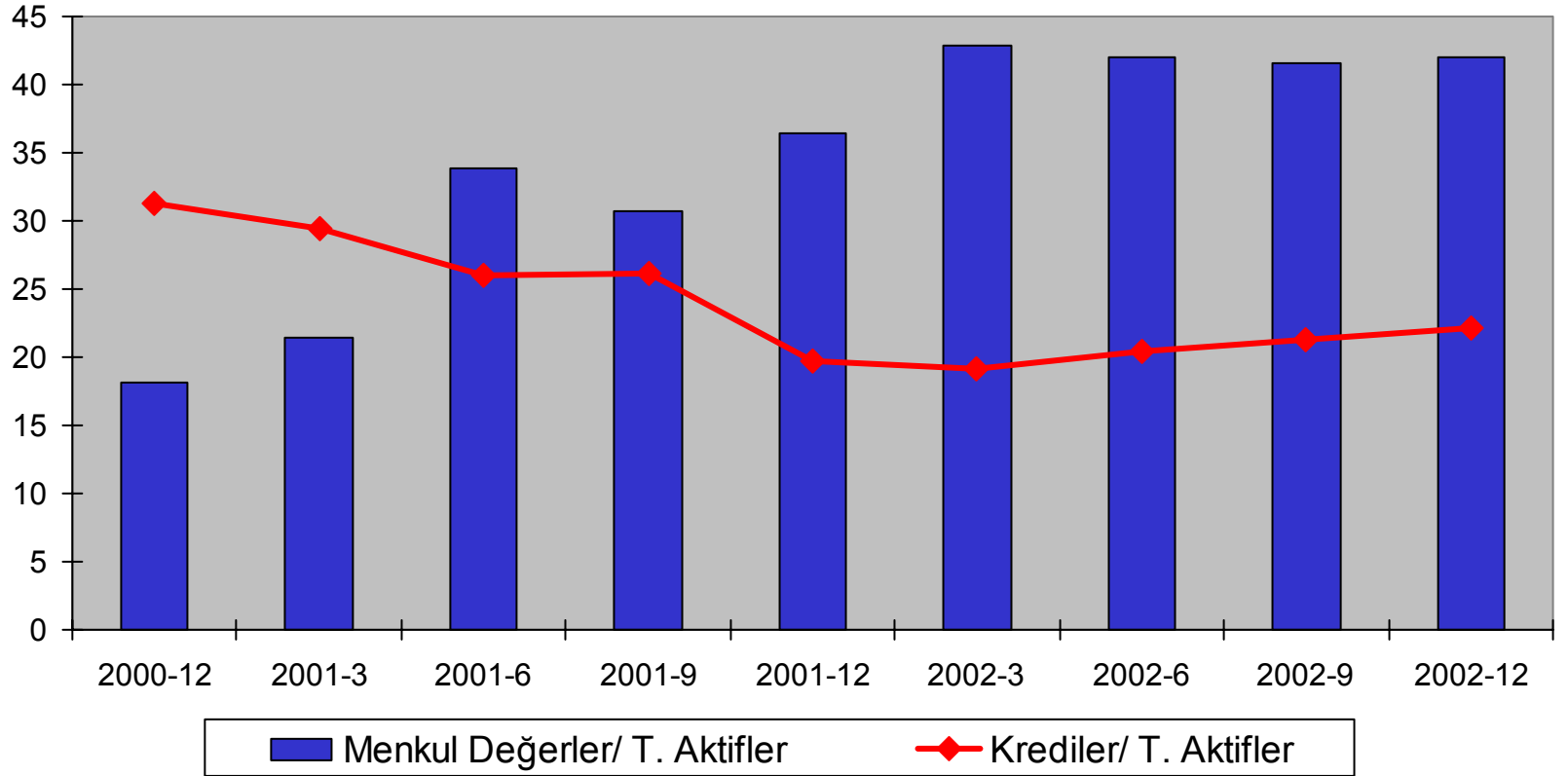
- ✓ Ancak, bankacılık sektörü Türkiye’de toplamış olduğu ve yarattığı fonlarla ekonomide reel kesimin finansman ihtiyacını karşılamaktan ziyade, kamu kesiminin finansman açığını karşılamaya çalışmaktadır.
- ✓ Mevduat bankalarınınca kamu menkul kıymetlerine yapılan plasmanların toplamı 2003 yılı Mart ayında 86,5 katrilyon TL olup, toplanan tasarrufların önemli bir kısmının Hazineye borç olarak aktarıldığı görülmektedir.

- ✓ Kamu kesimi açıklarının yüksek düzeylerde seyretmesi ve genellikle iç borçlanma yoluyla yüksek reel faiz ile ağırlıklı olarak bankacılık sektörü tarafından finanse edilmesi özel kesim finansman olanaklarının daralması pahasına gerçekleştirilmektedir.
- ✓ Bugün Türkiye’de özel kesimde finansal “crowding-out” olgusu yaşanmaktadır.

- ✓ Bu durum ekonomide oluşan tasarrufların büyük bir kısmının kamuya aktarılması ve dolayısıyla özel kesimin fon kullanımının gerilemesi sorununu ortaya çıkarmaktadır.

- ✓ Finansal “crowding-out” olgusu ile banka aktifleri içinde DİBS’lerin payı artış göstermektedir.
- ✓ Buna karşılık banka aktiflerinden özel kesime açılan kredilerde gerileme yaşanmaktadır.
- ✓ Bu durum banka kaynaklarının giderek artan ölçüde kamuya yöneldiğini ve özel kesimin piyasalardan dışlandığını göstermektedir.

Menkul Değerler-Krediler-Aktifler

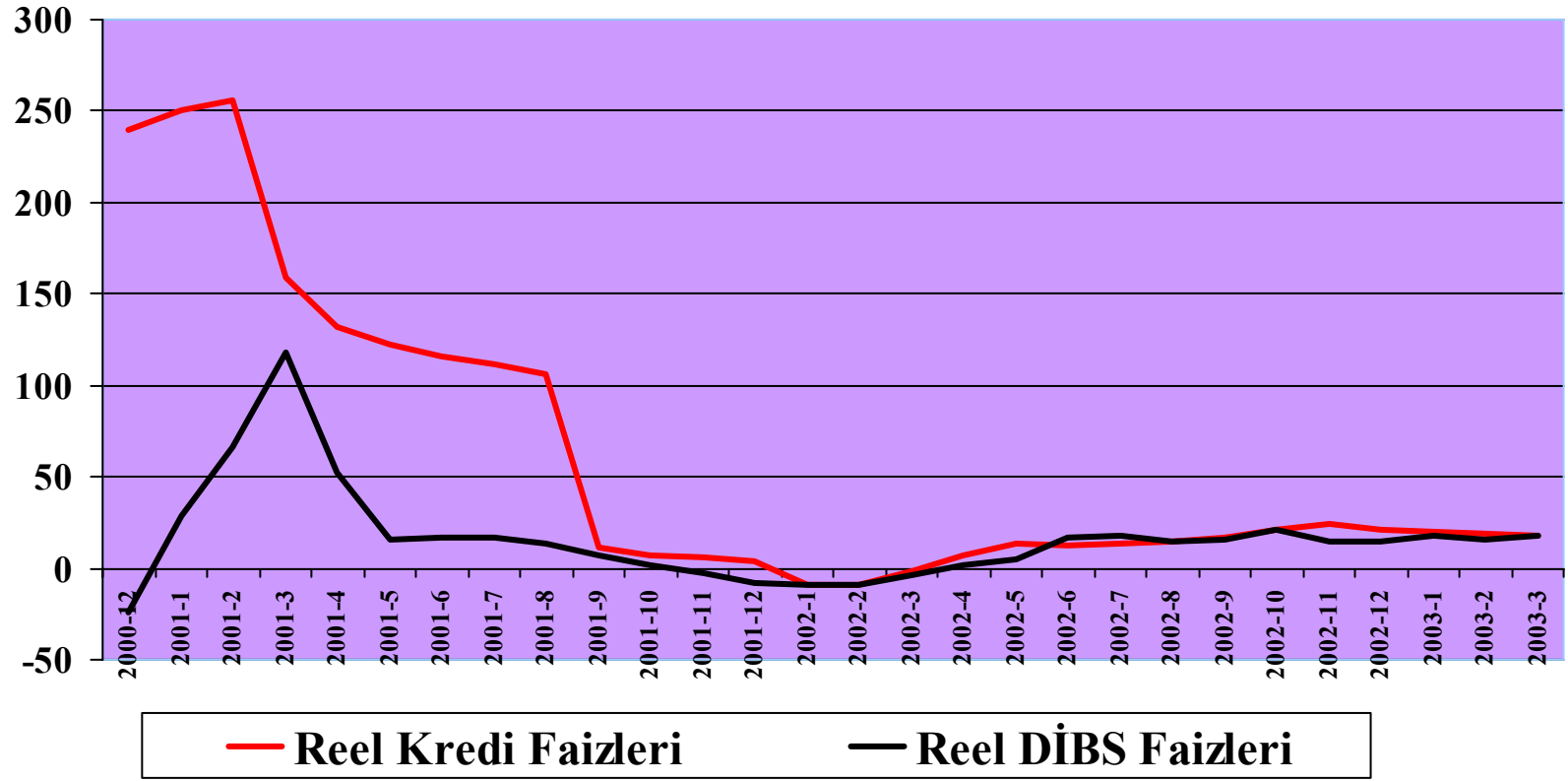

- ✓ Reel kesimin böyle bir yapıda mali piyasalardan borçlanabilmesi için kamunun ödediği yüzde 30'lar düzeyindeki reel faiz oranlarının üzerindeki oranlarla fon satın almaya razı olmaları gerekmektedir.
- ✓ Kamunun sağladığı getirinin risksiz olduğu düşünülürse, özel kesimin borçlanabilmesi için bu oranın üzerinde bir risk primi ödemesi söz konusu olacaktır.

- ✓ Reel sektörün bu kadar yüksek reel faiz ile fon sağlayıp üretim yapması uluslararası rekabet şansını oldukça düşürmektedir.
- ✓ Bundan dolayıdır ki; ileride değinileceği gibi, aracılık maliyetlerinin düşürülerek faizlerin optimum düzeye çekilmesi böyle bir makro ekonomik yapıda mümkün görülmemektedir.

Reel Ticari Kredi ve DİBS Faiz Oranları

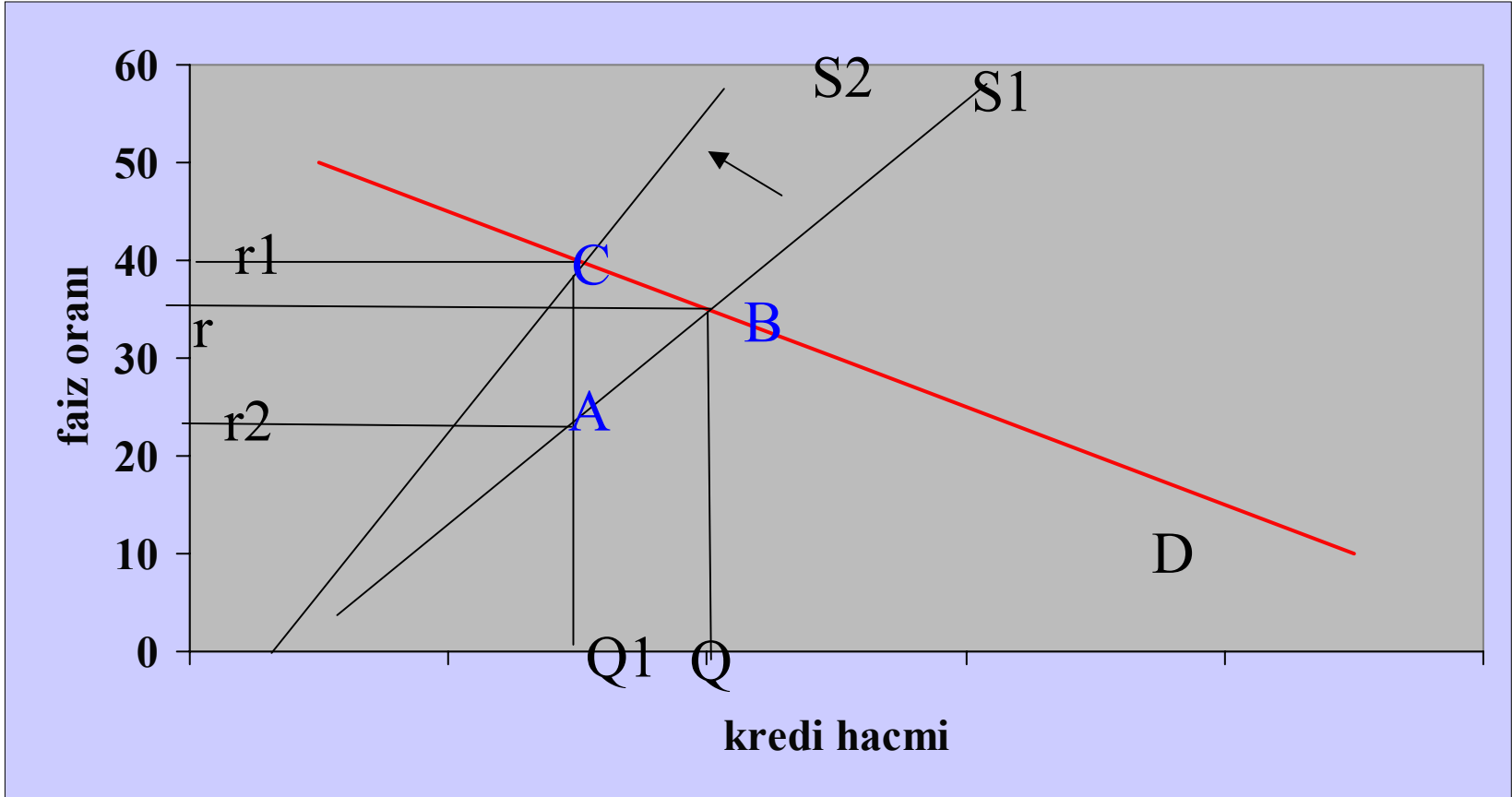

**ARACILIK MALİYETİNİN FAİZ
VE VERİMLİLİK ÜZERİNE
ETKİSİ**

(TEORİK ÇERÇEVE)

- ✓ Kredi piyasası tam rekabet içinde çalışmaktadır. Bu durumda arz-talep dengesi sonucunda etkin bir çıktı olarak kredi hacmi Q ve faiz oranı r düzeyinde oluşmaktadır.
- ✓ Devletin mali kurumların gerçekleştirdiği işlemler üzerine vergi koyması durumunda arz eğrisi sola kayacaktır.
- ✓ Yeni faiz oranı r 'nin üzerinde r_1 olacaktır. Vergi sonrası kredi arzındaki düşüş C 'yi yeni denge noktası yapacaktır.

Kredi Arz Talep Eğrisi

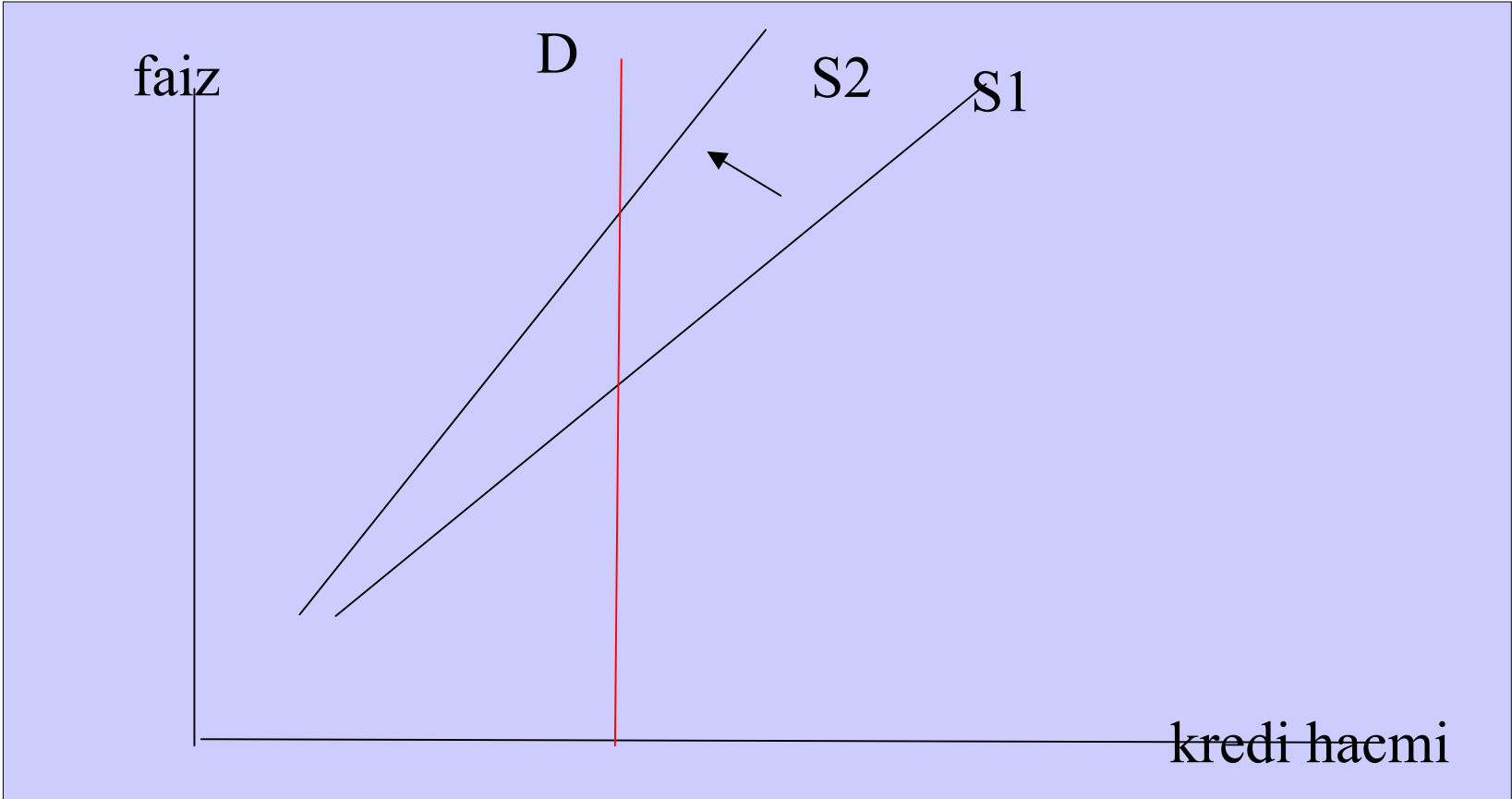

- ✓ Bu yeni noktada bankanın elde ettiği faiz r_2 , müşterinin ödediği faiz r_1 olacaktır. Kredi hacmi ise Q_1 'dir. Q_1 kredi hacminde müşterinin ilave kredi kullanmak için ödemek istediği faiz r_1 (Marjinal Sosyal Fayda, MSF) iken bankanın bu ilave kredi için kaynaklarını kullandırma maliyeti r_2 dir (Marjinal Sosyal Maliyet, MSM). Bu durumda $MSF > MSM$ olmaktadır. Halbuki etkin bir kaynak kullanımında $MSF = MSM$ olmalıdır.

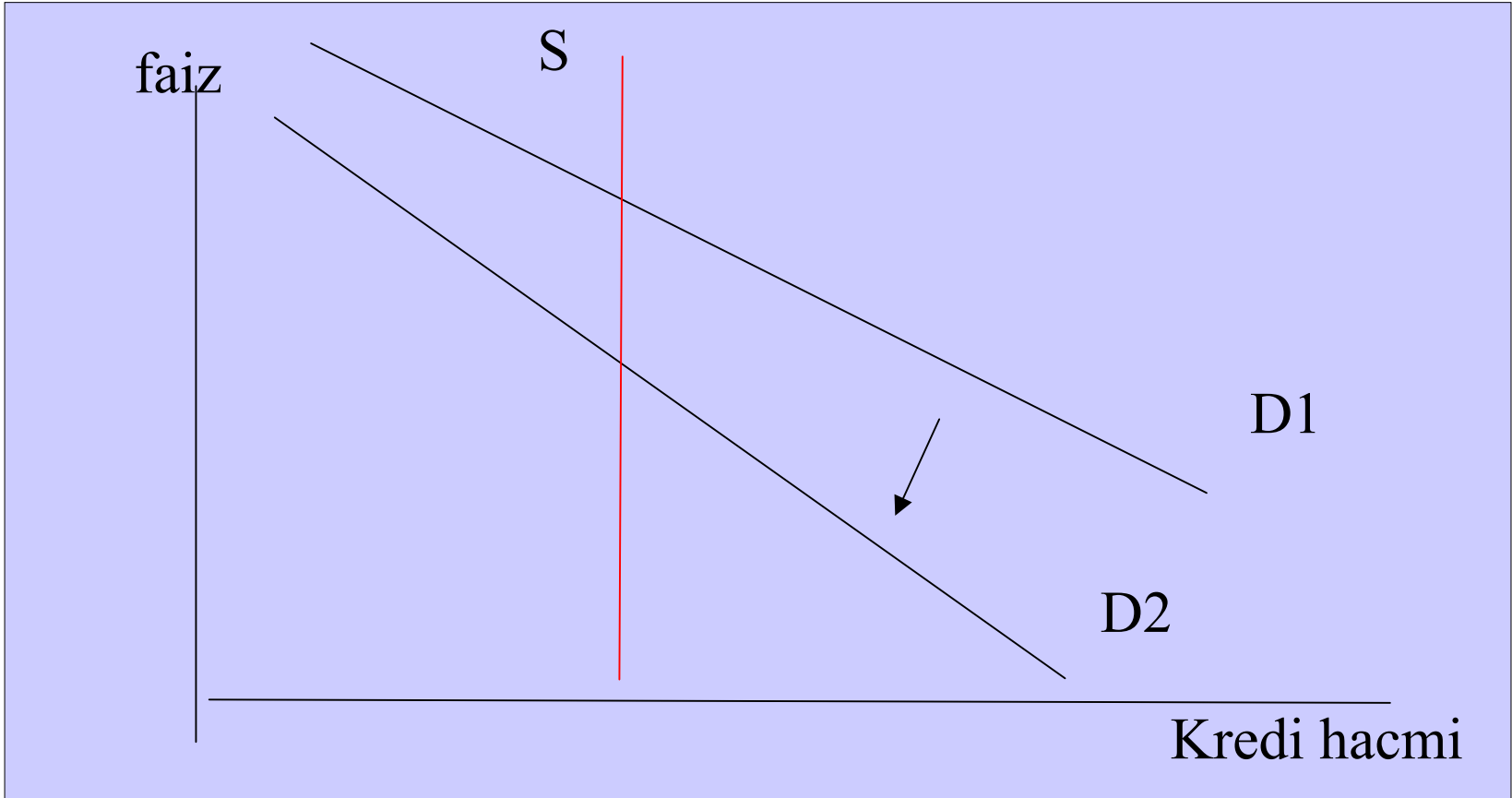
- ✓ Aracılık maliyeti sonrasında kullanılan kredi miktarı Q ' dan Q_1 'e düşmüştür. Bu örnekte aracılık maliyetinin ilave bir yük olarak topluma yansımaları söz konusudur.
- ✓ Aracılık maliyetinden dolayı kredi kullanımının etkin seviyesinden aşağıya düşmesi kaynakların özel sektör tarafından kullanımından doğan net faydanın gerilemesi sonucuna yol açmaktadır. Bu durum ise ilave bir yük olarak ABC üçgeni tarafında temsil edilmektedir.

Kredi Arz Talep Eğrisi

Kredi Arz Talep Eğrisi

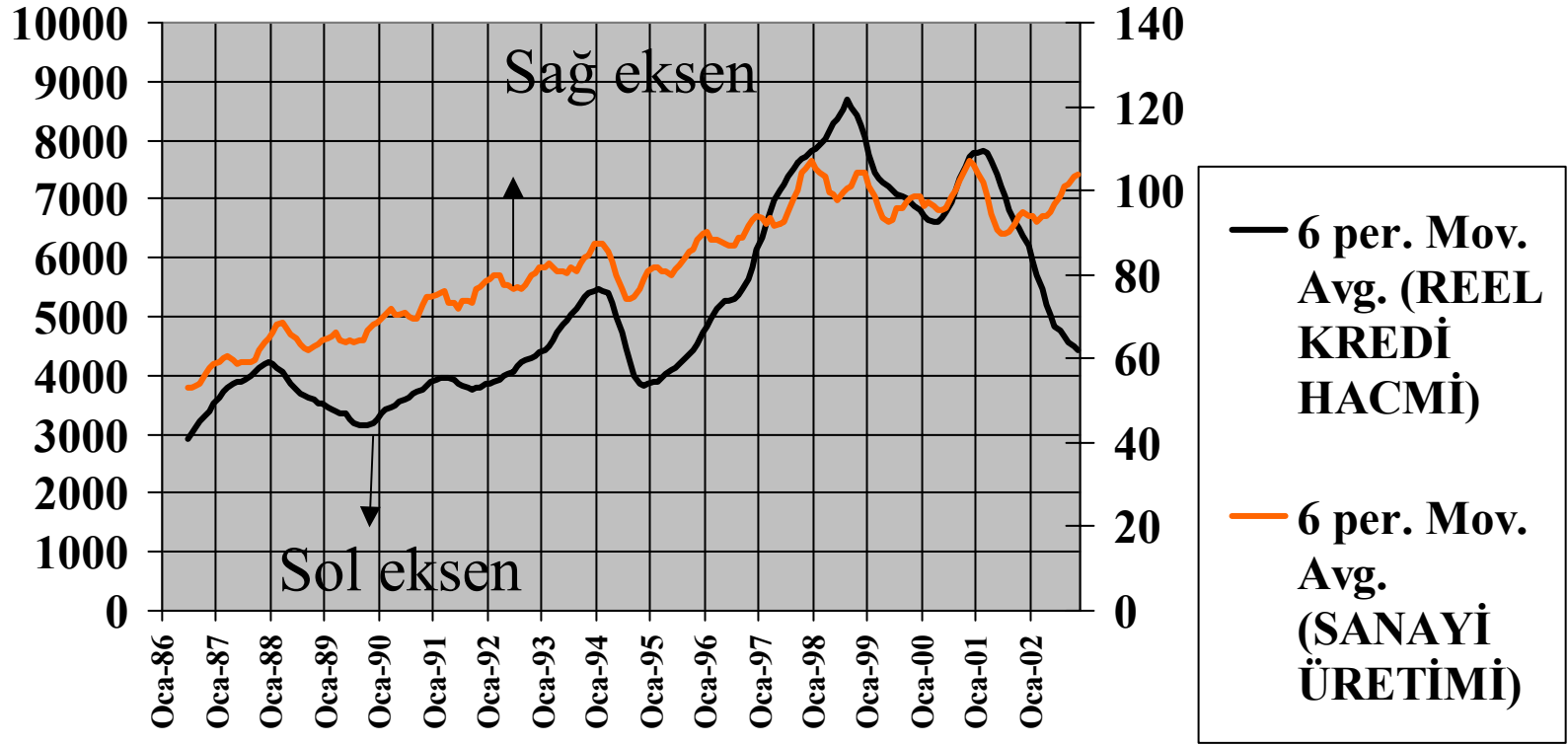
- ✓ Elastik olmayan bir talep eğrisinde aracılık maliyetinin ekonomiye getirdiği ilave yük olmayacaktır. Aynı durum, kredi arz eğrisinin elastik olmayan bir durum gösterdiğinde de söz konusu olacaktır.
- ✓ Özellikle kriz dönemlerinde Türkiye’de kredi arz eğrisinin elastik olmayan bir yapıda olduğu gözlenmektedir.

- ✓ Örneğin son yaşanan krizlerle birlikte geri dönmeyen krediler, açık pozisyonla, yetersiz sermaye rasyoları bankaların kredi verebilirliklerini önemli ölçüde sınırlamıştır.
- ✓ Ayrıca, başta anlatıldığı gibi, banka kaynaklarının önemli bir bölümünün kredilerden ziyade kamu kaynaklarına plase edilmesi özel sektörün kullanabileceği kredi miktarı ve faiz oranı üzerinde önemli bir bozucu etkiye neden olmaktadır.

✓ Dolayısıyla Türkiye’de mali yapının tam anlamıyla sağlıklı bir yapıya kavuşması sonucunda ancak aracılık maliyetlerinin ekonomiye ilave bir yük getirdiği söylenebilir.

BANKACILIK SİSTEMİ – REEL SEKTÖR İLİŞKİSİ

YURTIÇİ KREDİ HACMİ-SANAYİ ÜRETİMİ

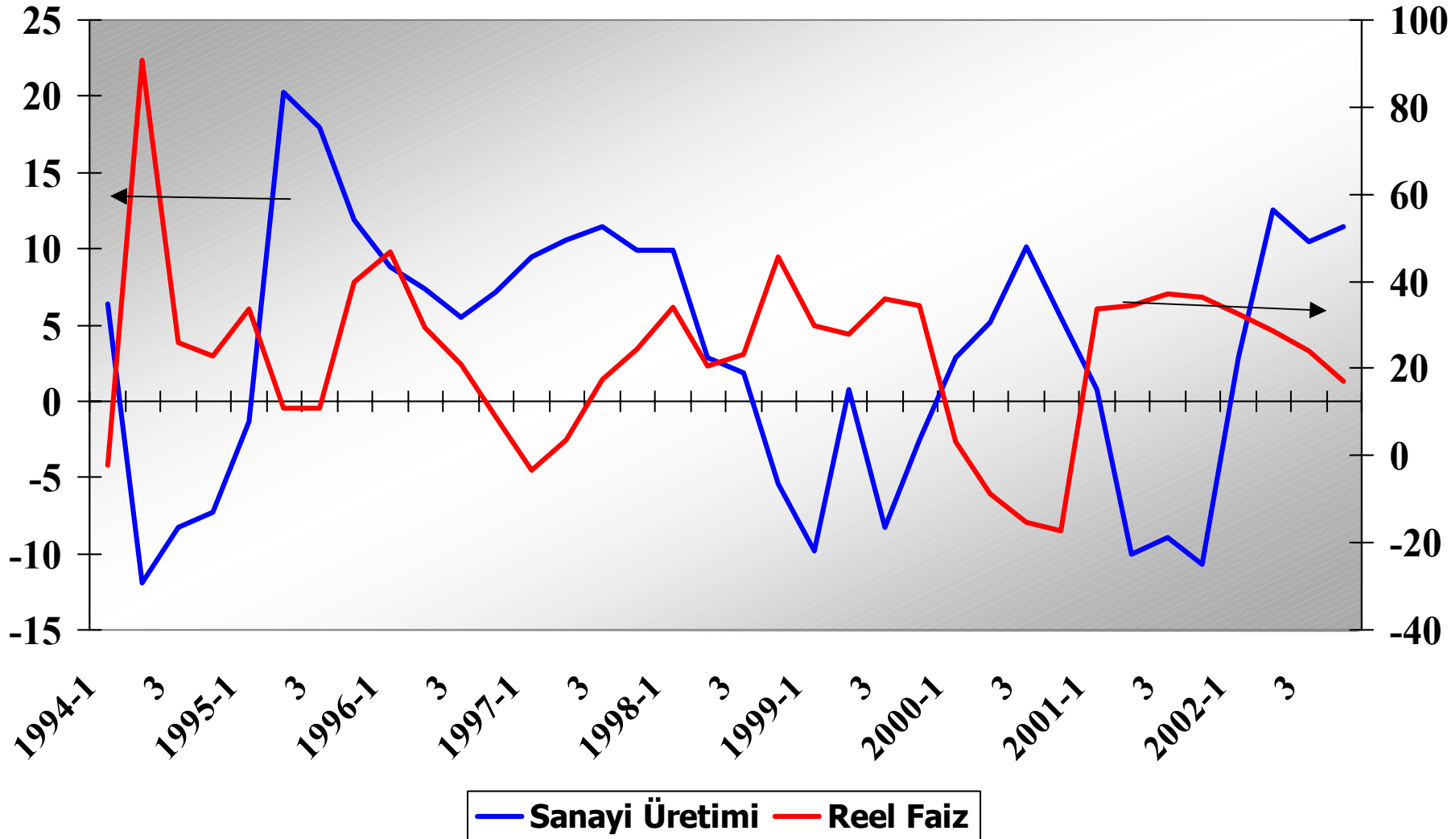

- ✓ Yurt içi kredi hacmi ile sanayi üretimi büyümesi arasında doğal olarak kuvvetli bir ilişki olması beklenmektedir. 1986 yılından günümüze doğru bu ilişkinin bir ölçüde sağlandığını söylemek mümkündür.
- ✓ Ancak grafikte görüldüğü gibi kredi hacmindeki hareketler daha sert olmakta, kriz ve canlanma dönemlerinde daha fazla tepki gözlenmektedir. Ayrıca 2001 yılı ortalarından itibaren kredi hacmi ile sanayi büyümesi arasındaki ilişkinin koptuğu görülmektedir.

- ✓ Sonuç olarak; Türkiye’de özellikle 1990 sonrasında sık sık ekonomik krizlerin yaşanması kredi hacminin belirlenmesinde mikro faktörlerden (aracılık maliyetleri gibi) daha çok makro ekonomik faktörlerin etkili olduğunu göstermektedir.

REEL FAİZ-SANAYİ ÜRETİMİ BÜYÜMESİ

- ✓ Diğer taraftan, sanayi büyümesi ile reel faizlerin daha çok etkileşim içinde olduğu gözlenmektedir. Reel faizlerin ekonomik ortama olan güvenin önemli bir göstergesi olduğu düşünüldüğünde bu makro değişkenin ekonomide tüketici ve yatırımcı güvenini yansıttığı ve bu kanalla büyümeyle yakın ilişki içinde olduğu gözükmektedir.
- ✓ Bu çerçevede, reel faizlerin düşürülmesi iç borcun çevrilebilmesi açısından ne kadar önemli ise büyüme açısından da o derece önemlidir.

- ✓ Reel faizlerin düşmesi ise istikrarlı bir güven ortamının tesis edilmesiyle mümkündür. Bu ortamın oluşturulması ise sağlam bir kamu mali yapısının oluşturulmasıyla sağlanacaktır.
- ✓ Sonuç olarak; faiz dışı fazla hedefine ulaşmak bu kapsamda birinci öncelik olmalıdır.

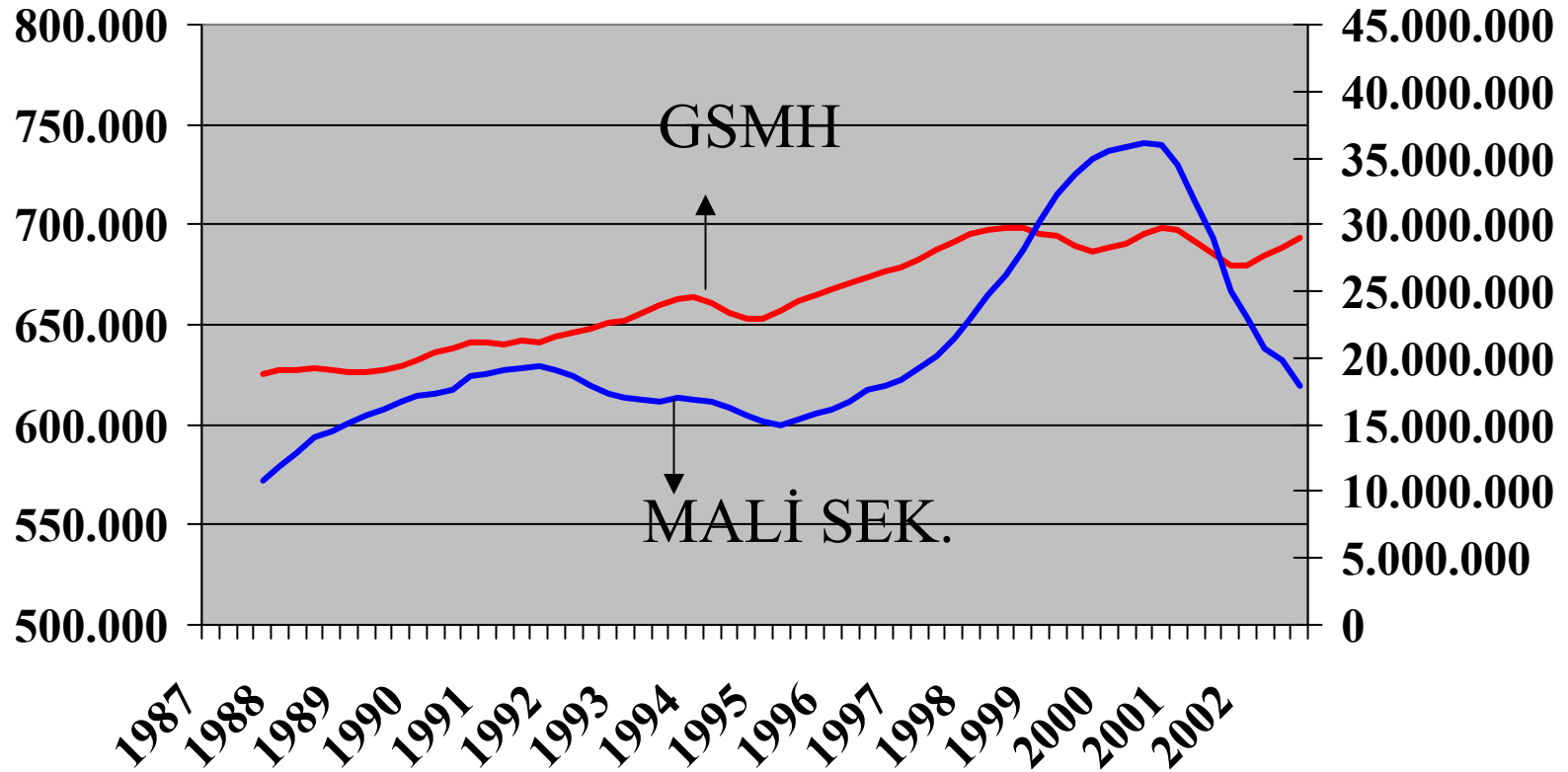
- ✓ Son dönemlerde yüksek seviyelere çıkan, iç borçlanmanın çevrilebilirliğinde öncelikle, iç borçlanmanın piyasalardaki baskısının hafifletilmesi ve ekonominin içinde bulunduğu borç-faiz kısır döngüsünün kırılması amacıyla yüksek oranlı bir faiz dışı bütçe fazlası verilmesi önemlidir.
- ✓ Önemli miktarda faiz dışı fazla sağlanması, borçların çevrilebilirliği konusundaki belirsizliğin giderilmesinde ve piyasalarda güven ortamının yeniden tesis edilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

✓ Reel faizlerin düşmesi, kamu harcama disiplininin kararlılıkla sürdürülerek borçlanma gereğinin azaltılması ve mali disiplinin ödünsüz sürdürüleceği inancının piyasalara verilmesiyle mümkündür. Uygulanan programdan sapılacağına dair kuşkuvar ekonomik programın devamlılığına duyarlı olan piyasaları olumsuz etkilemektedir.

- ✓ Aracılık maliyetlerinin bankacılık sektörünü olumsuz yönde etkilediği ve aynı zamanda ekonominin geneline de ilave bir yük getirdiği tespit edilmişti.
- ✓ Aracılık maliyetlerinin kaldırılması ancak, bankacılık sektöründe yeniden yapılandırma sürecinde etkinliğin ve karlılığın artmasına ve buna bağlı olarak gelir vergisindeki artış sonucunda maliyenin kaybının telafisi şartına bağlı gözükmetedir.

MALİ PİYASALAR KATMA DEĞERİ

(1987 FİYATLARIYLA, MİLYON TL)

- ✓ Diğer yandan; bankacılık sektörü tarafından kullanılabilir fonların yatırım yapacaklara kısa ve dolaysız yoldan ve asgari kaynak maliyeti ile aktarılması mali kesimin sağlıklı çalışmasına yardımcı olacaktır.
- ✓ Sağlıklı ve sürdürülebilir bir büyüme için reel sektörün ihtiyaç duyduğu sermayenin önemli bir bölümü bankacılık sektörü tarafından karşılanmaktadır.
- ✓ Bundan dolayı bankacılık sektörü üzerindeki yüklerin azaltılarak uluslararası seviyelere getirilmesi sermayenin etkin dolaşımını sağlamak ve büyüme sürecini hızlandırmak açısından önem taşımaktadır.

- ✓ Bankacılık sistemi üzerindeki gerek vergi mevzuatı gerekse bankacılık ve sermaye piyasası mevzuatının getirdiği çeşitli yükler bulunmaktadır.
- ✓ Bankacılık işlemleri üzerindeki bu yüklerin azaltılmasıyla kredi maliyetleri azaltılarak, piyasalar derinlik kazanabilecek ve bu da ekonomik canlanmaya katkıda bulunabilecektir.

**BANKACILIK SİSTEMİNDE
VERGİ MEVZUATINDAN
KAYNAKLANAN MALİYETLER**

- ✓ Bankacılık sektöründe aracılık maliyetlerinin azaltılması ile kamu kesimi faiz dışı fazlasını etkileyebilecek belli başlı kesintiler;

- Mevduat Faizleri ve Repo Gelirleri Üzerindeki Stopaj

- ✓ 2003 yılı için mevduat faizlerine ve repo gelirlerine uygulanan stopaj oranları 2000 yılında olduğu gibi yüzde 15 seviyesinde ve tek bir oran olarak uygulanırsa; bütçeye getireceği gelir kaybı 57 trilyon TL civarında olabilecektir.
- ✓ Eğer, mevcut stopaj oranları 1'er puan indirilirse toplam gelir kaybı 245 trilyon TL civarında olabilecektir.

- Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV)

✓ 2002 yılında BSMV'nin vergi gelirleri içindeki payı azalmıştır. 2003 yılında BSMV'den 1.064 trilyon TL gelir beklenmektedir. BSMV'de yapılacak 1 puanlık bir indirim bütçede yaklaşık 212 trilyon TL'lik bir gelir kaybına yol açabilecektir.

- Damga Vergisi

- ✓ Türkiye’de damga vergisi çok büyük oranda bankalarca tahsil edilmektedir. Damga vergisinden 2002 yılında 1.313 trilyon TL gelir elde edilmiştir. 2003 yılında 1.774 trilyon TL gelir elde edilmesi beklenmektedir ve bu rakam vergi gelirlerinin yüzde 2.1’ine tekabül etmektedir.

- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (KKDF)

- ✓ KKDF kesintisinden bütçeye sağlanan gelir 2003 yılı itibariyle yaklaşık 600 trilyon TL olarak beklenmektedir.
- ✓ Kredilerinden alınan KKDF'nin 1 puan indirilmesi yaklaşık 60 trilyon TL gelir kaybına neden olmaktadır.

Aracılık Maliyetlerinin Azaltılmasının Yaratacağı Gelir Kaybı Tahmini (trilyon TL)

	2003 Yılı Beklenen Gelir	Gelir Kaybı (1 puanlık indirim)
BSMV	1064	212
Mevduat ve Repo Stopajı	3767	245
KKDF	600	60
Toplam	5431	517

SONUÇ

- ✓ Bankacılık sektörünün aracılık işlevi, ekonomide oluşan tasarrufların büyük bir kısmının kamuya aktarılması ve dolayısıyla özel kesimin fon kullanımının daralması sonucu sağlıklı olarak yerine getirilememektedir.

- ✓ Özel kesimin kamunun ödediği yüzde 30'lar düzeyindeki reel faiz oranlarının üzerindeki oranlarla kredi kullanması ve bunu üretime yönlendirmesi rekabet şansını düşürmektedir.

- ✓ Ekonomide risk priminin bu kadar yüksek olması, aracılık maliyetlerinden bağımsız olarak, zaten piyasaların optimum faiz oranında çalışmasını engellemektedir.

- ✓ Risk priminin düşmesi ekonomide istikrarlı bir güven ortamının tesis edilmesiyle mümkün olacaktır. Bu ortamın tesis edilmesi ise sağlam bir kamu mali yapısının oluşturulmasını sağlayacaktır.

- ✓ Bu açıdan kamuda faiz dışı fazla hedefine ulaşılması birincil öncelik taşımaktadır.

- ✓ Öte yandan, aracılık maliyetleri bankacılık sektörünü olumsuz yönde etkilemekte ve ekonominin geneline de ilave bir yük getirmektedir.
- ✓ Bununla birlikte, söz konusu maliyetlerin düşürülerek sektörde beklenen etkinliğin sağlanmasının temel koşulu istikrarlı bir makro ekonomik yapıdır.